

Arbejdsgrundlag

Børne- og
Dagtilbudsudvalget
2022-2025

Horsens Kommune

“Det handler om børnene og om, at de trives, lærer og udvikler sig gennem leg og børnefællesskaber, hvor der er plads til nysgerrighed og tid til omsorg.”

Niels Peter Bøgballe, formand for Børne- og Dagtilbudsudvalget

Indhold

Indledning	5
Det, vi sætter os for	7
Oversigt over vedtagne politikker og strategier på udvalgets område	13

Indledning

Den fælles opgave

Alle børn skal have en god start på livet. Vi ønsker, at alle børn får et godt fundament helt fra fødslen. Forældrene spiller den største rolle og er den vigtigste ressource for deres børn. Vores opgave i Børne- og Dagtilbudsudvalget er at sikre, at der er gode rammer for børnene i sundhedsplejen, tandplejen, på dagtilbudsområdet, i familierådgivningen, familiebehandlingen og familieplejen – og hjælp at hente, når børnene og familierne har behov for det.

Børnene skal trives og udvikle sig

Vi vil arbejde for, at alle børn har det godt, har mod på livet og er sunde både fysisk og mentalt. Børnenes trivsel og udvikling hænger uløseligt sammen. Det er ikke et enten-eller, men et både-og.

Udgangspunktet er godt. Vores dagtilbud har en stor løfteevne, børnene trives, og forældrene er i høj grad tilfredse.

Plads til lokale prioriteringer

Børn er forskellige, og det skal vores indsats også afspejle. Vi er i Børne- og Dagtilbudsudvalget optagede af, hvordan vi kan give plads til lokale pædagogiske og sundheds- og socialfaglige vurderinger og prioriteringer, som tager udgangspunkt i det enkelte barns og den lokale børnegruppens behov. Vi har stor respekt for lederes og medarbejderes faglighed, og for deres professionelle dømmekraft. Og vi har tillid til, at de indsats, der iværksættes lokalt af medarbejdere og ledere, er de rette. Som udvalg

ønsker vi at bidrage til at fastholde og udvikle et sundt arbejdsmiljø med motiverede medarbejdere, der føler ejerskab og medbestemmelse.

Fælles tværgående indsats for at indfri visionerne

Vores arbejdsgrundlag sætter retning for de politiske visioner, vi har på børne- og dagtilbudsområdet de kommende fire år. Pejlemærkerne i arbejdsgrundlaget afspejler, at for at lykkes, er der behov for et styrket fokus på sammenhæng i indsatser på tværs af fagområder. Derfor har vi valgt sammen med Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget at have nogle fælles pejlemærker på tværs af de to udvalg. Det skal sikre et fælles fokus og sammenhæng omkring vores børn og unge.

Vi ser frem til arbejdet med at indfri målsætningerne i tæt samarbejde med børnenes forældre, ledere, medarbejdere og samarbejdspartnere.

Børne- og Dagtilbudsudvalget
August 2022

Det, vi sætter os for

I Børne- og Dagtilbudsudvalget har vi en række pejlemærker, som vi sigter imod. For at sikre sammenhængen for børn, unge og familier er fire af pejlemærkerne fælles med Skole-, Unge- og Uddannelsesudvalget. Pejlemærkerne skal sætte retning for udviklingen på skole- og ungeområdet i perioden 2022-2025.

Vi vil prioritere, at pejlemærkerne realiseres i et tæt samarbejde med andre udvalg og fagområder i kommunen – og med børnene og de unge i centrum.

Vi vil løbende følge op på pejlemærkerne og drøfte, hvilke indsatser og prioriteringer, der er nødvendige for at indfri dem.

01

Vi skal have børnenes og de unges perspektiv i alt, hvad vi gør (fælles pejlemærke)

Børnene og de unge er vores fælles fremtid. Fagprofessionelle, ledere og politikere, der arbejder med og omkring børn og unge, skal altid tage afsæt i børnenes perspektiv og behov.

Børn er født nysgerrige på livet, og dén nysgerrighed skal vi bevare og udvikle.

Børn og unge er forskellige. Hvert barn og ung har ret til et godt liv ud fra sine egne forudsætninger, og alle skal have mulighed for en uddannelse og et job, som passer til dem. Alle børn og unge skal derfor mødes med positive forventninger med udgangspunkt i den enkeltes ressourcer og behov og med fokus på at understøtte udviklingen af den enkeltes potentiale. Vi skal have gode fællesskaber og miljøer i både dagtilbud, skoler, uddannelser og i kultur- og fritidslivet, der understøtter denne tilgang.

02

Det gode børne- og ungeliv er et fælles ansvar (fælles pejlemærke)

Det gode børne- og ungeliv er et fælles ansvar. Der skal være god sammenhæng i vores indsatser på tværs af sundhedspleje, dagtilbud, skole, tandpleje, familiecenter, kultur- og fritidsområdet og forældrenes beskæftigelse – og til øvrige områder, der er med til at skabe det gode liv for børn og unge. Samtidig skal vi sikre, at der er sammenhæng mellem politik og praksis og mellem det almene og det specialiserede område.

Vi vil arbejde for et styrket tværfagligt samarbejde på tværs af fagområder med udgangspunkt i det enkelte barn, den enkelte unge og den enkelte familie. Og barnet, den unge og familien skal opleve en kontinuitet og helhed i deres kontakt med kommunen.

For at nå dertil skal vi fortsat prioritere en evaluerings- og opfølgingskultur, hvor både politikere, ledere og medarbejdere har fokus på at skabe trivsel, læring og personlig mestring for alle børn. Vi skal også tænke og handle på tværs. Med udgangspunkt i børnenes og de unges behov skal vi turde iværksætte indsatser og tiltag ét sted, hvor effekten måske først ses senere et andet sted.

03

Vi har positive forventninger til alle forældre (fælles pejlemærke)

Vores udgangspunkt er, at alle forældre er en ressource for deres barn, og at forældre og de professionelle indgår i et gensidigt samarbejde om barnet. Alle forældre skal mødes i øjenhøjde og med positive forventninger til deres og deres netværks positive potentiale for barnet.

Forældre med behov skal hjælpes, så de så vidt muligt selv kan tackle de udfordringer, de støder på i forældreskabet. Når forældrene har behov for støtte til opgaven skal det ske i et gensidigt samarbejde og med udgangspunkt i både forældrenes og de professionelle viden om barnet. Vi skal med andre ord understøtte og udvikle et kompetent forældreskab - for børnenes skyld.

Vi ved, at forældres aktive involvering i deres børn har stærk og langvarig positiv betydning for børnenes trivsel, udvikling og læring - uanset forældrenes baggrund. Og vi ved, at forældre, der er bevidste om deres egen betydning for deres børn, gør flere af de ting, der både fremmer børnenes udvikling og styrker deres uddannelses- og karrierevalg. Derfor skal vi i mødet med forældrene holde fast i og italesætte betydningen af deres aktive involvering i deres børns liv.

04

Rammer for kvalitet, høj faglighed og arbejdsglæde (fælles pejlemærke)

Vi forventer, at det i de kommende år vil blive nødvendigt at lave nogle skarpe prioriteringer, når vi skal bygge nyt og renovere på dagtilbuds- og skoleområdet og på det sociale og sundhedsfaglige børne- og ungdområde. Når en familie flytter til kommunen, eller når børnetallet stiger i et område, så skal forældre kunne være trygge ved, at der er en plads til deres barn i dagtilbud eller skole. Derfor vil vi først og fremmest bygge, så der er plads til vores børn og unge. Dernæst vil vi prioritere de fysiske rammer, både ude og inde, der kan understøtte gode læringsmiljøer og gode sociale og sundhedsmæssige tilbud for alle børn.

Tilstrækkeligt med veluddannede og motiverede medarbejdere er afgørende for kvaliteten i vores dagtilbud og skoler og i vores sundheds- og socialfaglige tilbud. Det er afgørende, at medarbejderne oplever en motiverende hverdag, hvor deres kompetencer sættes i spil, og hvor der er tillid og frihed til, at de kan løse deres opgave på grundlag af deres faglighed og deres professionelle dømmekraft. Det kræver ikke mindst faglig ledelse tæt på kerneopgaven samt mulighed for at evaluere, følge op og justere indsatsen, så den passer til den konkrete opgave og målgruppe. Vi vil understøtte, at vores medarbejdere bliver ved med at finde mening og motivation for at arbejde i Horsens Kommune, ligesom vi vil have et særligt fokus på, hvad der skal til for at tiltrække nye, dygtige medarbejdere.

05

Livskvalitet for børnene

Vi ved, at de første 1000 dage af et barns liv har afgørende betydning for barnets trivsel og udvikling, både nu og her, og fremadrettet. Vi ved, at det er her, livsdueligheden samt evne og kompetencer til at mestre eget liv bliver grundlagt. Det handler både om forholdene i familien og i dagtilbuddet. Vi ved også, at børns sundhed har stor betydning for deres trivsel og udvikling, og det understreger betydningen af at sætte tidligt ind der, hvor der er behov, også med almen sundhedsfremme i form af sundhedspleje og tandpleje.

Børne- og Dagtilbudsudvalget er optaget af, at vi giver alle børn mulighed for at trives, lære og udvikle sig. En god kontakt til voksne, der giver børnene omsorg, tryghed

og et stimulerende samspil, såvel i hjemmet som i dagtilbuddet, er forudsætninger for, at børnene kan møde deres omverden med nysgerrighed og gåpåmod. Dermed er det også forudsætningen for, at børn kan udvikle sig og lære. Vi taler ikke om "omsorg eller læring", men om både-og.

Vi vil arbejde for, at alle børn har det godt, har mod på livet og er sunde både fysisk og mentalt, og vi vil sætte tidligt ind ved tegn på mistrivsel. Det gælder ikke mindst de udsatte børn, som vi vil prioritere. Vi ønsker at fremme et stærkt videns- og datagrundlag som fundament for målrettede og virkningsfulde indsatser, så medarbejderne ikke bare skal gøre mere, men får mulighed for at gøre bedre på baggrund af viden.

Vi vil også arbejde for tidlig indsats for de børn, der har behov for særlig støtte. Der er børn, hvor der er behov for anbringelse, og disse børn skal så vidt muligt anbringes i et hjem, der minder mest muligt om et alment familieliv.

06

Børn lærer og udvikler sig gennem leg

Børne- og Dagtilbudsudvalget ønsker at give alle børn gode muligheder for at udvikle sig og lære, for vi ved, at det er en god forudsætning for et godt liv. Vi vil understøtte, at børnenes udvikling og læring sker gennem leg, nysgerrighed og gåpåmod, og at det sker ud fra en bred tilgang til leg og læring og er tilpasset børnegruppen og børnenes forskellige forudsætninger. Vores tilgang er, at legen både har en værdi i sig selv og samtidig kan være et rum for udvikling og læring, som kan være med til at danne hele mennesker.

Børne- og Dagtilbudsudvalget ønsker at forebygge social ulighed. Forskning viser en meget stærk sammenhæng mellem tidlig sprogstimulerende indsats og social mønsterbrydning, og der skal derfor fortsat være et stærkt fokus på børnenes sproglige udvikling. Sprogstimuleringen skal naturligvis ligesom al anden udvikling og læring ske gennem leg og hverdagsrutiner i dagtilbuddet.

Tilgangen i arbejdet med børns udvikling og læring skal være præget af værdien af børns forskelligheder. Der skal være plads til forskellige former for leg, fysisk aktivitet, udforskning og eksperimentering.

07

Børnefællesskaber med plads til alle

Alle børn skal opleve at være en del af et fællesskab. Gode, sociale fællesskaber både i og uden for dagtilbuddet er afgørende både for det enkelte barn og for hele børnegruppen. Derfor vil vi have fokus på at fremme inkluderende, stærke og sociale fællesskaber, hvor der er plads til alle, og her kan bl.a. også kultur- og fritidslivet spille en vigtig rolle.

Vi har samtidig en forventning om, at alle har noget at bidrage med til fællesskabet. Det gode fællesskab er med andre ord et gensidigt ansvar.

Nogle børn og deres forældre har behov for hjælp og støtte i en kortere periode, mens der for andre er tale om længere forløb. Udgangspunktet er, at indsatserne skal ske der, hvor børnene er, dvs. på almenområdet, så længe børnene har gavn af at indgå i det lokale fællesskab.

Alle forældre har en vigtig rolle i at understøtte børnefællesskaber til gavn for alle børn. Børne- og Dagtilbudsudvalget har en klar forventning om, at forældrene bidrager til børnefællesskaberne på børnenes vegne, og vi vil gerne støtte dem i, hvordan de kan gøre det.

08

Kvalitet i hverdagen

Kvalitet skal være en ledetråd i vores prioriteringer. Der skal være plads nok, hænder nok og dygtige, kompetente medarbejdere. Børnene skal i deres hverdag opleve nærværende voksne med tid nok til at give dem omsorg, tryghed og læring.

Der er mange perspektiver på, hvad det gode dagtilbud er. Børne- og Dagtilbudsudvalget lægger vægt på, at vi i vores drøftelser og beslutninger tager udgangspunkt i viden og data, ligesom vi vil være nysgerrige på de faglige erfaringer, på hvad forsk-

ningen viser og på de forskellige perspektiver, som forældre, ledere og medarbejdere har. Ikke mindst vil vi være optagede af, hvad børnene oplever. Dialogen om, hvad der er kvalitet i dagtilbud, skal være gennemgående i de drøftelser, vi har på dagtilbudsområdet.

Nogle børn og deres forældre har behov for hjælp og støtte i en kortere periode, mens der for andre er tale om længere forløb. Børne- og Dagtilbudsudvalget vil arbejde for, at der er gode rammer for at skabe helhed og sammenhæng i indsatserne for det enkelte barn. Der skal være en god sammenhæng og gode overgange mellem almenområdet og specialområdet. Det handler om koordinering, dialog og respekt, både mellem de forskellige fagligheder og i forhold til forældrene.

Oversigt over vedtagne politikker og strategier på udvalgets område

Oversigt over vedtagne politikker og strategier på udvalgets område

På Børne- og Dagtilbudsområdet findes der flere politisk vedtagne politikker, planer og strategier, der er med til at sætte retning for udvalgets arbejde. Nogle af dem er vedtaget af det nuværende udvalg, nogle af tidligere fagudvalg, og nogle er vedtaget af Byrådet.

I oversigten nedenfor oplyses disse med en kort beskrivelse og angivelse af udgivelsesår. Det er gjort tydeligt, hvilke politikker og strategier, der gælder for både Børne- og Dagtilbudsområdet og Skole-, Unge- og Uddannelsesområdet.

I indeværende byrådsperiode vil flere af de nævnte strategier og politikker blive revideret, og nye vil komme til.

01 Den sammenhængende børne- og ungepolitik**2020-23**

Den sammenhængende børne- og ungepolitik bygger på den fælles vision: "Alle får en uddannelse, et job og et godt liv. I Horsens har vi ambitioner for alle børn og unge. Alle børn skal have en god start i livet, og alle børn og unge skal have de samme muligheder for at få en uddannelse, et job og et godt, aktivt liv som en del af et fællesskab."

Godkendt af Byrådet den 17. december 2019

Det gør vi ved at:

- Give alle børn og unge gode muligheder for at lære, udvikle personlig mestring og trives
- Have forventninger til alle børn og unge
- Se alle forældre som en ressource for deres børn og unge
- Understøtte børn og unges fællesskaber og netværk
- Sikre høj kvalitet i de kommunale tilbud
- Skabe helhed og sammenhæng i indsatserne

02 Sundhedspolitik**2019-23**

Horsens Kommunes Sundhedspolitik 2019-23, bygger på Byrådets fælles arbejdsgrundlag om et godt liv i et stærk fællesskab.

Godkendt af Byrådet den 25. maj 2020

Centrale temaer:

- Fremme af lighed i sundhed. Horsens Kommune lægger især vægt på uddannelse og job som adgangsbillet til at kunne mestre eget liv og sundhed.
- Fremme det sunde liv og styrke borgernes mestringskompetencer og robusthed – også når livet gør ondt.
- Ensomhed og psykisk sårbarhed, især med fokus på unge og ældre.

03 Rusmiddelpolitik**2021-25**

Horsens Kommune ønsker, at alle borgere skal leve et Trygt og Sundt Liv - uden et uhensigtsmæssigt forbrug af rusmidler. Med rusmiddelpolitikken ønsker Horsens Kommune at tage et afgørende skridt mod at skabe en fornyet, tryggere og sundere kultur, ikke mindst blandt de unge. Det gør vi ved at udstikke en tydelig retning samt sætte rammerne for effektive, evidensbaserede og sammenhængende indsatser.

Godkendt af Byrådet den 21. juni 2021

I Rusmiddelpolitikken defineres rusmidler som værende alle substanser, der indtages med henblik på en rusvirkning, herunder alkohol, euforiserende stoffer, tobak og tobaksrelaterede produkter.

Fælles politikker og strategier

År

04 Handicappolitik

Visioner og mål for Horsens Kommunes tværgående og samlede indsats på handicapområdet.

2018

Godkendt af Byrådet den 23. april 2018

05 Forebyggelsesstrategi

Formålet med forebyggelsesstrategien er at give alle børn og unge et godt liv i et stærkt fællesskab. Forebyggelse er en fælles indsats og et fælles ansvar for alle, der arbejder med børn, unge og deres forældre i Horsens Kommune. Med forebyggelsesstrategien vil Horsens Kommune styrke samarbejdskulturen og gøre forebyggelse til noget, vi gør sammen.

Grundtanken i forebyggelsesstrategien er, at de forebyggende indsatser foregår på det almene område så lang tid som muligt.

2018

Godkendt af Byrådet den 24. september 2018

06 Strategi for inkluderende læringsmiljøer

Strategi for inkluderende læringsmiljøer sætter fokus på inkluderende læringsmiljøer, der imødekommer de enkelte børns differentierede behov. Strategien indebærer en orientering mod potentialer og ressourcer samt kontekstens betydning frem for et fokus på individets fejl og mangler.

Målet er at skabe fællesskaber og læringsmiljøer, som understøtter alle børns læring, trivsel og personlige mestring ved at højne den generelle pædagogiske kvalitet i dagtilbud og skoler.

2019

Godkendt af Børne- og Uddannelsesudvalget den 13. september 2019

07 STEAM-strategi

Horsens Kommunes STEAM-strategi for dagtilbud og skoler skal sikre, at vores børn og unge dannes og udvikler deres kompetencer til fremtiden. Med strategien ønsker vi, at styrke udviklingen af børns motivation til læring samt deres muligheder for at forholde sig undersøgende til verden, til kritisk analyse, til kreativ tænkning og innovative skabelsesprocesser.

2021

Godkendt af Børne- og Uddannelsesudvalget den 17. juni 2021

08 Strategi for udsatte boligområder og parallelsamfund 2021*Godkendt af Byrådet den 23. august 2021*

Strategien for udsatte boligområder og parallelsamfund har til formål at sætte en fælles retning for indsatsen i kommunens udsatte boligområder, så der sikres en sammenhæng imellem boligsociale indsatser, kommunale kerneopgaver og eventuelle fysiske forandringer i området. Den fælles retning skal sikre en positiv udvikling i kommunens udsatte boligområder og skal samtidig sikre, at der ikke udvikles nye udsatte boligområder i kommunen.

Strategien har fire indsatsområder:

- Flere i arbejde
- Flere i uddannelse
- Styrket medborgerskab
- Attraktive og varierede boliger til alle

---

09 Anbringelsesstrategi

Anbringelsesstrategi for anbragte børn og unge.

2014*Godkendt af Velfærds- og Sundhedsudvalget i 2014*

Politikker og strategier

År

01 Strategi for Sundhedsplejen

Horsens kommunes strategi for sundhedspleje bygger på en forståelse af sundhed som "oplevelse af sammenhæng".

"Oplevelse af sammenhæng" får man som barn eller voksen, når man forstår sin situation, når man kan se forskellige handlemuligheder, og når man kan se mening med eller håb i sin situation. Der arbejdes derfor med at yde råd og vejledning til forældre og børn, så de opnår viden og handlekompetencer til at kunne tage vare på deres egen og deres barns sundhed.

Desuden skal sundhedsplejen så tidligt som muligt opspore tegn på sygdom og mistrivsel og handle relevant derpå.

2016

Godkendt af Velfærds- og Sundhedsudvalget den 12. oktober 2016

02 Strategi for tandsundhed 2021

Horsens Kommunes strategi vedrørende tandsundhed bygger på en ikke-operativ carierterapi. Overordnet betyder det, at der arbejdes systematisk med forebyggelse. Der arbejdes systematisk med tandbørstning, hvor forældre og børn motiveres til at tage medansvar for egen tandsundhed og opretholdelse af god mundhygiejne. Ud over dette arbejdes der med flouridbehandlinger til at sinke eller helt stoppe udviklingen af huller.

2021

Godkendt af Børne- og Uddannelsesudvalget den 4. februar 2021

03 Styrelsesvedtægt for kommunale dagtilbud

Formålet med styrelsesvedtægten er at fastlægge mål og rammer for forældrebestyrelsernes arbejde og gælder for alle de kommunale dagtilbud.

2022

Opdateres løbende, senest godkendt af Børne- og Uddannelsesudvalget den 9. december 2021

04 Kommunekvalitetsaftale for dagtilbudsområdet

I Horsens Kommune har byrådet besluttet, at der udarbejdes en kommunekvalitetsaftale for dagtilbudsområdet.

Kommunekvalitetsaftalen fastsætter de overordnede mål for de kommende to års arbejde med kvalitetsudvikling på dagtilbudsområdet i Horsens Kommune, mens kvalitetsrapporten følger op på, om dagtilbudsområdet har indfriet resultatmålene.

Kvalitetsrapporten på dagtilbudsområdet er en del af det tilsyn, der føres med de kommunale dagtilbud i Horsens Kommune.

2022-24

Godkendt af Børne- og Dagtilbudsudvalget den 28. marts 2022

Politikker og strategier

År

05 Mad- og måltidspolitik for 0-6 årige

Mad- og måltidspolitikken fastsætter nogle rammer for den mad, der serveres til børnene i Horsens Kommune, samt omgivelserne omkring måltidet. Formålet med politikken er at sikre, at alle børn får sund mad og drikke hver dag samt at forebygge fejlnæring og livstilssygdomme.

2011/2019

Godkendt i 2011 og revideret i 2019

Horsens Kommune
Rådhusvej 4
8700 Horsens

Telefon: 76 29 29 29
www.horsens.dk